

Att läsa bokstaven **röd**

Mod och metod

Användarnyckel

Elisabeth Regina Norberg

ATT LÄSA BOKSTAVEN RÖD – ANVÄNDARNYCKEL

© 2020 Elisabeth Regina Norberg,
Regionbibliotek Region Jönköpings län

TEXT OCH BILD Elisabeth Regina Norberg,
Berättardags i Vätterbygden

GRAFISK FORM Maja Sjöberg

REDIGERING OCH SPRÅKBEARBETNING
Ulrika Gotthardsson, Uttryckeriet

TRYCK Åbergs tryckeri, Tomelilla

Både boken och användarnyckeln finns tillgängliga digitalt på
www.utveckling.rjl.se

Att röra sig framåt, utforska nya områden, förändra och förbättra är en ständig utmaning och möjligheter uppstår i en alltmer accelererande fart. Bibliotekens förmedlande roll i närsamhället ökar och varje bibliotek har sin unika kompetens och utvecklingspotential.

Modet och viljan att utforska innebär inte alltid att göra något nytt, det ger också möjlighet till fördjupning och bredd inom pågående verksamhet.

”Att läsa bokstaven röd” presenterar en kreativ metod och arbetsprocess med fokus på verksamhetens styrkor, där även individens unika bidrag blir en viktig pusselbit i verksamhetsutvecklingen.

Användarnyckeln tydliggör arbetsgången som beskrivs utförligt i boken.

Framtiden börjar nu!

Elisabeth Regina Norberg, projektledare
Johanna Billvén och Annhild Ottosson, utvecklare
Regionbibliotek Region Jönköpings län
www.rjl.se/regionbibliotek

Planera – agera – observera – reflektera

Verksamhetens övergripande intention – vi ska ditåt

En övergripande intention tydliggör, i några få meningar, verksamhetens grundläggande inriktning och mål. Verksamheten använder den övergripande intentionen som ett fokuserande hjälpmedel och arbetsredskap.

Se s. 104–105.

1. Utgå från biblioteksplanen eller andra styrdokument.
2. Välj ut enstaka viktiga beskrivande ord.
3. Skriv upp orden separat, förslagsvis på en whiteboard för överblick.
4. Gallra bland orden om flera ord förmedlar liknande budskap.
Var noggrann.
5. Utgå från de ord som är kvar och formulera en övergripande intention.

Personlig plattform – min unika kompetens

Du beskriver din personliga plattform med ett ord. Det ord du väljer är laddat med din personliga tolkning och känsla. Att fånga in det personliga ger ytterligare en kompetens och blir en tillgång i verksamhetsutvecklingen. En övning för personlig plattform finns på s. 18.

Personlig intention – jag vill bidra med min motivation och drivkraft

Använd fantasin och ta ut svängarna ordentligt:

1. Skriv i löpande text vad du vill göra.
2. Skriv ned varför du vill göra det du skrivit.
3. Välj ut enstaka viktiga beskrivande ord.
4. Skriv upp orden separat, förslagsvis på en whiteboard för överblick.
5. Gallra bland orden om flera ord förmedlar liknande budskap.
Var noggrann.
6. Utgå från de ord som är kvar. Formulera en personlig intention kopplad till den övergripande intentionen och din personliga plattform.
Se s. 16–19 med exempel på s. 19.

Handlingsplan – något gammalt, något nytt, något lånat, något bytt

Börja ställa frågor, sök information, använd fantasin och ta ut svängarna ordentligt. Den personliga intentionen används som riktningvisare och bollplank. Frågorna ska öppna upp nyfikenhet och ett utforskande perspektiv. Tänk kreativt och anteckna så mycket som möjligt. Utforska möjligheter, perspektiv, visioner och skapa handlingsplanen. Se s. 104–105.

- Detta är nytt för oss/mig, men kanske har någon annan gjort något liknande?
- Om vi/jag gjort det innan, kan jag förändra något utifrån min personliga intention?
- Vad motiverar mig att arbeta med aktiviteten?
- Vad kan jag tillföra eller förändra?
- Vilka behov och önsknings finns i närsamhället?
- Till vilken målgrupp vänder sig aktiviteten?
- Finns det möjlighet till samarbete med andra verksamheter eller professioner – i så fall hur?
- Vad kan utforskas som ännu inte varit möjligt?

Genomförande – det brukar bli bra när det är roligt

Om det inte blir som planerat får nyfikenhet och gemenskap föra händelseutvecklingen framåt. Lyhörddhet och samarbete är mycket väsentligt. Aktiviteten sker inte för personerna i målgruppen, utan tillsammans med dem. Se s. 104–105.

- Var nyfiken på målgruppens önsknings.
- Var följsam och lyssna in var målgruppen befinner sig. Se exempel på s. 79–83.
- Den personliga intentionen visar riktningen och är ett bollplank under hela genomförandefasen. Se exempel på s. 71–76, 85–90, 93–97.

Utvärdering – delar av en helhet

Utvärdera genom att reflektera över erfarenheter och gå igenom anteckningarna från hela arbetsprocessen, från personlig plattform till genomförande. Responsen från alla deltagare – kolleger, samarbetspartner och aktuell målgrupp – är också en viktig och självklar del av utvärderingen.

Utvärderingen uppmärksammar både mätbara och omätbara resultat.

- Vilka var delaktiga i aktiviteten?
- Hur upplevdes aktiviteten?
- Vad gick bra?
- Vilka utmaningar uppstod och hur löstes de?
- Vilka utmaningar kvarstår?
- Vad kan göras bättre?

Utvärderingens olika delar kopplas sedan ihop med verksamhetens övergripande intention och den personliga intentionen.

- Vilken tydlig koppling finns det?
- Ska aktiviteten fortsätta på liknande sätt?
- Har en ny inriktning öppnats upp?
- Är det dags för en ny personlig intention?

Upplevelsen av att ha genomfört en process och en aktivitet i en positiv energi kan i ett längre perspektiv leda till en mätbar framgång. Se s. 45 och 104–107.

Verksamhetsutveckling tillsammans

En väl formulerad övergripande intention i den egna verksamheten är grunden för ett utvecklande och kreativt samarbete med andra verksamheter eller professioner.

Vid starten av ett samarbete formulerar ni tillsammans en gemensam övergripande intention enligt samma tillvägagångssätt som inom den egna verksamheten.

Den gemensamma övergripande intentionen ger ett fokus för att tillsammans utforska vidare. Se s. 105–108.

Delar av en helhet

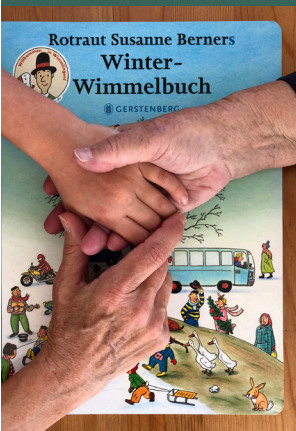

Regionbiblioteket möjliggör utveckling för folkbiblioteken i
Jönköpings län genom att främja samverkan
och bidra till delande av kunskap.

Regionbibliotek Region Jönköpings läns övergripande intention
utifrån den regionala biblioteksplanen 2018–2020.

En varaktig
upplevelse

Allt är
möjligt

